16/09/2019

Μπορούμε να κρίνουμε τούς άλλους;

/ Ορθόδοξες Προβολές

«Πως όμως έδωσε εις αυτούς και τα κλειδιά των ουρανών; Διότι εάν δεν πρόκειται να κρίνουν, δεν θα έχουν καμμίαν δύναμιν και μάταια έλαβαν εξουσίαν του να μη συγχωρούν και του να συγχωρούν αμαρτίας.

Εξ άλλου δε, εάν αυτό ήθελεν ισχύσει, όλα θα ανατραπούν, και εις τας Εκκλησίας και εις τα πόλεις και εις τα οικίας. Καθόσον εάν δεν κρίνουν ο κύριος τον δούλον και η κυρία την υπηρέτριαν και ο πατέρας τον υιόν και ο φίλος τον φίλον, θα αυξηθούν τα της κακίας. Και τι λέγω, ο φίλος τον φίλον; Εάν δεν κρίνωμεν τους εχθρούς μας, δεν θα ημπορέσωμεν ουδέποτε να καταργήσωμεν την έχθραν, αλλ’ όλα θα γίνουν άνω-κάτω. […]

Διότι εδώ, καθώς εγώ νομίζω, δεν παραγγέλει απλώς να μη κρίνει κανείς όλα τα αμαρτήματα, ούτε απλώς απαγορεύει να κάμνη κανείς αυτό, αλλά εννοεί αυτούς που είναι γεμάτοι απο αμέτρητα κακά και ελέγχουν άλλους δια τελείως ασήμαντα αμαρτήματα. […]

Τι λοιπόν; εάν κάποιος πορνεύει, λέγει, να μη είπω ότι είναι κακόν πράγμα η πορνεία, ούτε να διορθώσω αυτόν που κάμνει αισχράς πράξεις;

Να τον διορθώσεις βέβαια, αλλά όμως όχι ωσάν αντίπαλος, ούτε ωσάν εχθρός που θέλει εκδίκησιν, αλλά ωσάν ιατρός παρασκευάζων φάρμακα. Διότι δεν είπε να μη συγκρατήσεις αυτόν που αμαρτάνει, αλλά να μη τον κρίνεις, δηλαδή να μη γίνεις αυστηρός δικαστής.
Άλλωστε αυτό δεν έχει λεχθή, όπως προηγουμένως είπα, δια τα μεγάλα και απαγορευμένα, αλλά δι' αυτά που ούτε καν θεωρούνται αμαρτήματα. Δια τούτο και έλεγε, «τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου;».

Καθόσον πολλοί τώρα το κάμνουν αυτό. Και αν ιδούν μοναχόν να έχη περιττόν ένδυμα, προβάλλουν εις αυτόν τον νόμον του Κυρίου, ενώ οι ίδιοι αρπάζουν μύρια και καθημερινώς επιδίδονται εις την πλεονεξίαν, και αν τον ιδούν ν'απολαμβάνη αφθονωτέραν τροφήν, γίνονται αυστηροί κατήγοροι, ενώ οι ίδιοι καθημερινά μεθούν και κάνουν ζωή οργιώδη. […]
«Υποκριτά». Διότι αυτού του είδους η κρίσις δεν γίνεται από ενδιαφέρον, αλλά από μισανθρωπίαν, και φέρει μεν το προσωπείον της φιλανθρωπίας, διαπράττει όμως πράξιν χειρίστης πονηρίας, αποδίδων εις τους συνανθρώπους του περιττάς ύβρεις και κατηγορίας, και αρπάζων την θέσιν του διδασκάλου, ενώ δεν είναι άξιος ούτε για μαθητής, ακριβώς δι' αυτό τον ωνόμασεν υποκριτήν.
Διότι εσύ που είσαι τόσο αυστηρός προς τους άλλους, ώστε να βλέπης και τα μικρά παραπτώματα, πως δείχνεις τόσην αδιαφορίαν δια τα ιδικά σου, ώστε να παραβλέπεις και τα μεγάλα; «ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου» . Βλέπεις ότι δεν απαγορεύει το να κρίνει κανείς, αλλά προτρέπει πρώτα να βγάζει το δοκάρι από τον οφθαλμόν του και τότε να διορθώνει τα παραπτώματα των άλλων; […]

Ώστε αν το κάμνεις από φροντίδα, φρόντισε πρώτα τον εαυτό σου, όπου είναι καθαρώτερον και μεγαλύτερον το αμάρτημα. Εάν όμως αδιαφορείς δια τον εαυτόν σου, είναι ολοφάνερον ότι και τον αδελφόν σου τον κρίνεις όχι από φροντίδα, αλλά επειδή τον μισείς και θέλεις να τον εξευτελίσεις. […]

Η εντολή λοιπόν που έδωσε δια των λεχθέντων σημαίνει το εξής. Αυτός δηλαδή που είναι ένοχος δια μύρια κακά δεν πρέπει να είναι αυστηρός δικαστής των αμαρτημάτων των άλλων και προ πάντων όταν αυτά είναι μικρά. Μ' αυτό δεν καταργεί τον έλεγχον, ούτε την διόρθωσιν, αλλά απαγορεύει το να αδιαφορεί κανείς δια τα ιδικά του και να διαλαλεί τα ξένα παραπτώματα».

(Ιωάννου Χρυσοστόμου έργα, ΕΠΕ, τόμος 10, εκδ. «Γρηγόριος ο Παλαμάς»)